

LIETUVOS RESPUBLIKOS (TOLIAU – VALSTYBĖ, PARAMOS GAVĖJA),
IR
NORVEGIJOS KARALYSTĖS, (TOLIAU – NORVEGIJA),
(SUSITARIMO MEMORANDUMO ŠALYS TOLIAU VADINAMOS ŠALIMIS)

SUSITARIMO MEMORANDUMAS
DĖL 2009–2014 M. NORVEGIJOS FINANSINIO MECHANIZMO ĮGYVENDINIMO

Kadangi Europos Sąjungos ir Norvegijos Karalystės susitarimu dėl 2009–2014 m. Norvegijos finansinio mechanizmo, nustatytas finansinis mechanizmas (toliau – 2009–2014 m. Norvegijos finansinis mechanizmas), kuriuo naudodamasi Norvegija prisidės prie ekonominių ir socialinių skirtumų mažinimo Europos ekonominėje erdvėje;

kadangi 2009–2014 m. Norvegijos finansiniu mechanizmu siekiama stiprinti Norvegijos ir valstybės, paramos gavėjos, santykius siekiant abipusės naudos savo tautoms;

kadangi glaudesnis Norvegijos ir valstybės, paramos gavėjos, bendradarbiavimas padės užtikrinti tvirtą, taikią ir klestinčią Europą, pagrįstą geru valdymu, demokratinėmis institucijomis, teisinės valstybės principu, pagarba žmogaus teisėms ir tvaria plėtra;

kadangi Šalys, siekdamos užtikrinti veiksmingą 2009–2014 m. Norvegijos finansinio mechanizmo įgyvendinimą, susitaria nustatyti bendradarbiavimo pagrindą,

s u s i t a r ė:

1 straipsnis

Tikslai

1. 2009–2014 m. Norvegijos finansiniu mechanizmu iš esmės siekiama prisidėti prie ekonominių ir socialinių skirtumų mažinimo Europos ekonominėje erdvėje ir stiprinti dvišalius Norvegijos ir valstybių, paramos gavėjų, santykius skiriant finansinių įnašų 2 dalyje išvardytiems prioritetiniams sektoriams. Todėl šio Susitarimo memorandumo Šalys stengiasi atrinkti ir finansuoti tas programas, kurios padėtų pasiekti nurodytus tikslus.

2. Finansiniai įnašai skiriami toliau nurodytiems prioritetiniams sektoriams:

- a) anglies dioksido surinkimo ir saugojimo;
- b) ekologiškos pramonės inovacijų;
- c) mokslinių tyrimų ir stipendijų;
- d) žmogiškųjų išteklių ir socialinės plėtros;
- e) teisingumo ir vidaus reikalų;
- f) deramo darbo ir trišalio dialogo skatinimo.

2 straipsnis

Teisinis pagrindas

Šis Susitarimo memorandumas aiškinamas kartu su toliau nurodytais, su šiuo Susitarimo memorandumu 2009–2014 m. Norvegijos finansinio mechanizmo teisinį pagrindą

sudarančiais dokumentais:

- a) Europos Sąjungos ir Norvegijos Karalystės susitarimu dėl 2009–2014 m. Norvegijos finansinio mechanizmo (toliau – Susitarimas);
- b) 2009–2014 m. Norvegijos finansinio mechanizmo įgyvendinimo reglamentu (toliau – Reglamentas), kurį Norvegija parengia vadovaudamasi Susitarimo 8 straipsnio 8 dalimi;
- c) programų susitarimais, kurie bus sudaryti dėl kiekvienos programos, ir
- d) visomis vadovaujantis Reglamentu Norvegijos užsienio reikalų ministerijos priimtomis gairėmis.

3 straipsnis

Finansinė schema

1. Remiantis Susitarimo 2 straipsniu, visa finansinio įnašo suma yra 800 mln. EUR; ji kasmet nuo 2009 m. gegužės 1 d. iki 2014 m. balandžio 30 d. imtinai išmokama po 160 mln. EUR.
2. Remiantis Susitarimo 5 straipsniu, per 1 dalyje nurodytą laikotarpį valstybei, paramos gavėjai, iš viso skiriama 45,6 mln. EUR.
3. Remiantis Susitarimo 8 straipsnio 7 dalimi ir Reglamento 1.8 straipsniu, Norvegijos valdymo išlaidos dengiamos iš nurodytos bendros sumos. Išsamesnės nuostatos išdėstytos Reglamente. Valstybei, paramos gavėjai, skirtų lėšų neto suma yra 42,18 mln. EUR.

4 straipsnis

Funkcijos ir pareigos

1. Norvegija lėšas skiria valstybės, paramos gavėjos, pasiūlytomis tinkamoms finansuoti programoms, kurioms pritaria Norvegijos užsienio reikalų ministerija, kurios skirtos Susitarimo 3 straipsnyje nurodytiems prioritetiniams sektoriams ir kurios atitinka Susitarimo memorandumo B priede nurodytas programines sritis. Norvegija ir valstybė, paramos gavėja, gali konsultuotis dėl galimų konkrečių programų prieš pateikiant oficialų programos pasiūlymą Norvegijos užsienio reikalų ministerijai.
2. Valstybė, paramos gavėja, užtikrina visapusišką pagal 2009–2014 m. Norvegijos finansinį mechanizmą remiamų programų bendrąją finansavimą remiantis B priedu ir programų susitarimais.
3. Norvegijos užsienio reikalų ministerija valdo 2009–2014 m. Norvegijos finansinį mechanizmą ir priima sprendimus dėl finansinės paramos skyrimo vadovaujantis Reglamento nuostatomis.
4. Norvegijos užsienio reikalų ministerijai padeda Finansinių mechanizmų valdyba (toliau – FMV). FMV atsakinga už 2009–2014 m. Norvegijos finansinio mechanizmo kasdienę veiklą ir ryšių palaikymą.

5 straipsnis

Institucijų paskyrimas

Valstybė, paramos gavėja, įgalioja nacionalinę koordinavimo instituciją veikti jos vardu. Nacionalinei koordinavimo institucijai tenka visa atsakomybė už 2009–2014 m. Norvegijos finansinio mechanizmo tikslų įgyvendinimą ir už 2009–2014 m. Norvegijos finansinio mechanizmo įgyvendinimą valstybėje, paramos gavėjoje, pagal Reglamentą.

Remiantis Reglamento 4.2 straipsniu, Nacionalinė koordinavimo institucija, tvirtinančioji institucija, audito institucija ir atitinkamas nacionalinis viešasis subjektas, atsakingas už atskaitų apie pažeidimus rengimą ir teikimą, nurodyti A priede.

6 straipsnis

Daugiamečio programavimo schema

1. Remdamosi Reglamento 2.1 straipsniu, Šalys susitarė dėl įgyvendinimo schemos, kurią sudaro toliau nurodyti finansiniai ir turinio dalykai:

a) programinių sričių, dėl kurių susitarta, sąrašas, 2009–2014 m. Norvegijos finansinio mechanizmo finansinis įnašas pagal programines sritis;

b) programų, objekto, kuriam skiriamas pagrindinis jų dėmesys, ir rezultatų, jei žinoma, taip pat bet kurių ypatingų interesų, susijusių su tikslinėmis grupėmis, geografinėmis sritimis ar kitais klausimais, nustatymas;

c) programų operatorių nustatymas, jei žinoma;

d) iniciatyvos, kuriomis stiprinami dvišaliai Norvegijos ir valstybės, paramos gavėjos, santykiai, įskaitant nustatymą programos sričių, kurioms bus parengtos 3.2 straipsnyje nurodytos donorų partnerystės programos, donorų programos partnerių paskyrimas, lėšų šioms programoms ir programoms, skirtoms išimtinai donorų partnerystės projektams, arba jų dalims, skyrimas;

e) iš anksto apibrėžtų projektų, kurie bus įtraukiami į atitinkamas programas, nustatymas ypatingais atvejais;

f) mažų subsidijų schemų nustatymas, jei tinka.

2. Įgyvendinimo schema pateikta B priede.

7 straipsnis

Metiniai posėdžiai

Remiantis Reglamento 2.3 straipsniu, rengiami metiniai Norvegijos užsienio reikalų ministerijos ir nacionalinės koordinavimo institucijos atstovų posėdžiai. Metiniuose posėdžiuose Norvegijos užsienio reikalų ministerijos ir nacionalinės koordinavimo institucijos atstovai aptaria per ankstesnę ataskaitinį laikotarpį pasiektą pažangą ir susitaria dėl būtinų priemonių.

8 straipsnis

Priedų pakeitimas

1. A priedas gali būti peržiūrimas metiniuose posėdžiuose. Metiniuose posėdžiuose susitarus dėl A priedo pakeitimų oficialiai Susitarimo memorandumo keisti nereikia. Tokie pakeitimai patvirtinami Norvegijos užsienio reikalų ministerijos ir nacionalinės koordinavimo institucijos atstovams pasikeičiant raštais.

2. B priedas gali būti keičiamas Norvegijos užsienio reikalų ministerijos ir nacionalinės koordinavimo institucijos atstovams pasikeičiant raštais.

9 straipsnis

Kontrolė ir galimybė susipažinti su informacija

Norvegijos užsienio reikalų ministerija, Norvegijos generalinio auditoriaus biuras ir jų atstovai turi teisę atlikti techninius arba finansinius patikrinimus arba peržiūrą, kuri jų nuomone būtina siekiant kontroliuoti programų ir projektų planavimą, įgyvendinimą ir stebėjimą bei lėšų naudojimą. Valstybė, paramos gavėja, teikia visą būtiną pagalbą, informaciją ir dokumentus.

10 straipsnis

Reglamentavimo principai

1. Šio Susitarimo memorandumo įgyvendinimas visais aspektais reglamentuojamas Reglamentu ir vėliau padarytais jo pakeitimais.

2. 2009–2014 m. Norvegijos finansinio mechanizmo tikslų siekiama Norvegijai ir valstybei, paramos gavėjai, glaudžiai bendradarbiaujant. Visuose 2009–2014 m. Norvegijos finansinio mechanizmo įgyvendinimo etapuose Šalys sutinka užtikrinti aukščiausio lygio skaidrumą, atskaitomybę ir išlaidų efektyvumą bei laikytis gero valdymo, tvarios plėtros, lyčių lygybės ir vienodų galimybių principų.

3. Valstybė, paramos gavėja, imasi iniciatyvos užtikrinti šių principų paisymą visais 2009–2014 m. Norvegijos finansinio mechanizmo įgyvendinimo lygmenimis.

11 straipsnis

Įsigaliojimas

Šis Susitarimo memorandumas įsigalioja kitą dieną po to, kai jį pasirašo paskutinė Šalis.

*****

Šis Susitarimo memorandumas pasirašomas dviem originaliais egzemplioriais anglų kalba.

Pasirašyta ____ m. _____ d.

_____ [vieta]

Lietuvos Respublikos vardu

Pasirašyta ____ m. _____ d.

_____ [vieta]

Norvegijos Karalystės vardu

Nacionalinės valdymo ir kontrolės struktūros

1. Nacionalinė koordinavimo institucija

Lietuvos Respublikos finansų ministerija veikia kaip nacionalinė koordinavimo institucija.

Nacionalinės koordinavimo institucijos funkcijas Finansų ministerijoje atlieka Tarptautinės finansinės paramos koordinavimo skyrius (toliau – TFPKS). TFPKS yra Finansų ministerijos atskiras administracinis padalinys, tiesiogiai pavaldus viceministru, kuris atsakingas už ES struktūrinių ir sanglaudos fondų bei kitos tarptautinės finansinės paramos programavimą ir valdymą ir veikia kaip nacionalinės koordinavimo institucijos vadovas.

Nacionalinės koordinavimo institucijos funkcijos ir pareigos nurodytos Reglamente, visų pirma jo 4.3 straipsnyje.

2. Tvirtinančioji institucija

Lietuvos Respublikos finansų ministerijos Nacionalinio fondo departamentas veikia kaip tvirtinančioji institucija.

Nacionalinio fondo departamentas (toliau – NFD) yra Finansų ministerijos atskiras administracinis padalinys, tiesiogiai pavaldus viceministru, kuris atsakingas už ES struktūrinių ir sanglaudos fondų išlaidų tvirtinimą. 2009–2014 m. Norvegijos finansinio mechanizmo įgyvendinimo laikotarpiu Finansų ministerija užtikrina atitinkamą funkcinę tvirtinančiosios institucijos atliekamų užduočių atskyrimą nuo nacionalinės koordinavimo institucijos atliekamų užduočių perduodant Nacionalinio fondo departamento pavaldumą kitam viceministru nei tas, kuris veikia kaip nacionalinės koordinavimo institucijos vadovas.

Tvirtinančiosios institucijos funkcijos ir pareigos nurodytos Reglamente, visų pirma jo 4.5 straipsnyje, nustatant toliau nurodytą išimtį: Reglamento 4.5 straipsnio 2 dalyje nurodytus su banko sąskaitos atidarymu ir tvarkymu susijusius įsipareigojimus prisiima Finansų ministerijos Valstybės išdo departamentas. Valstybės išdo departamentas neturi jokios veiksmų laisvės atlikti finansinius pervedimus; jie atliekami griežtai laikantis iš anksto apibrėžtų procedūrų vadovaujantis Reglamentu ir atitinkamais nacionalinės teisės aktais.

3. Audito institucija

Nacionalinė koordinavimo institucija ir FMK pasikeisdami raštais susitaria dėl audito institucijos paskyrimo.

Audito institucijos funkcijos ir pareigos nurodytos Reglamente, visų pirma jo 4.6 straipsnyje.

Nacionalinė koordinavimo institucija teikia FMK visų Lietuvos Respublikos valstybės kontrolės parengtų 2009–2014 m. Norvegijos finansinio mechanizmo įgyvendinimo audito ataskaitų kopijas.

4. Nacionalinis viešasis subjektas, atsakingas už ataskaitų apie pažeidimus rengimą ir teikimą

Finansų ministerijos Nacionalinio fondo departamentas atsakingas už ataskaitų apie pažeidimus rengimą ir teikimą.

Nacionalinio fondo departamento funkcijos ir pareigos, susijusios su ataskaitų apie pažeidimus rengimu ir teikimu, nurodytos Reglamente, visų pirma jo 11.3 straipsnyje.

5. Priežiūros komitetas

Priežiūros komitetas sudaromas per šešis mėnesius nuo Susitarimo memorandumo pasirašymo dienos. Jo funkcijos nurodytos Reglamente, visų pirma jo 4.4 straipsnyje.

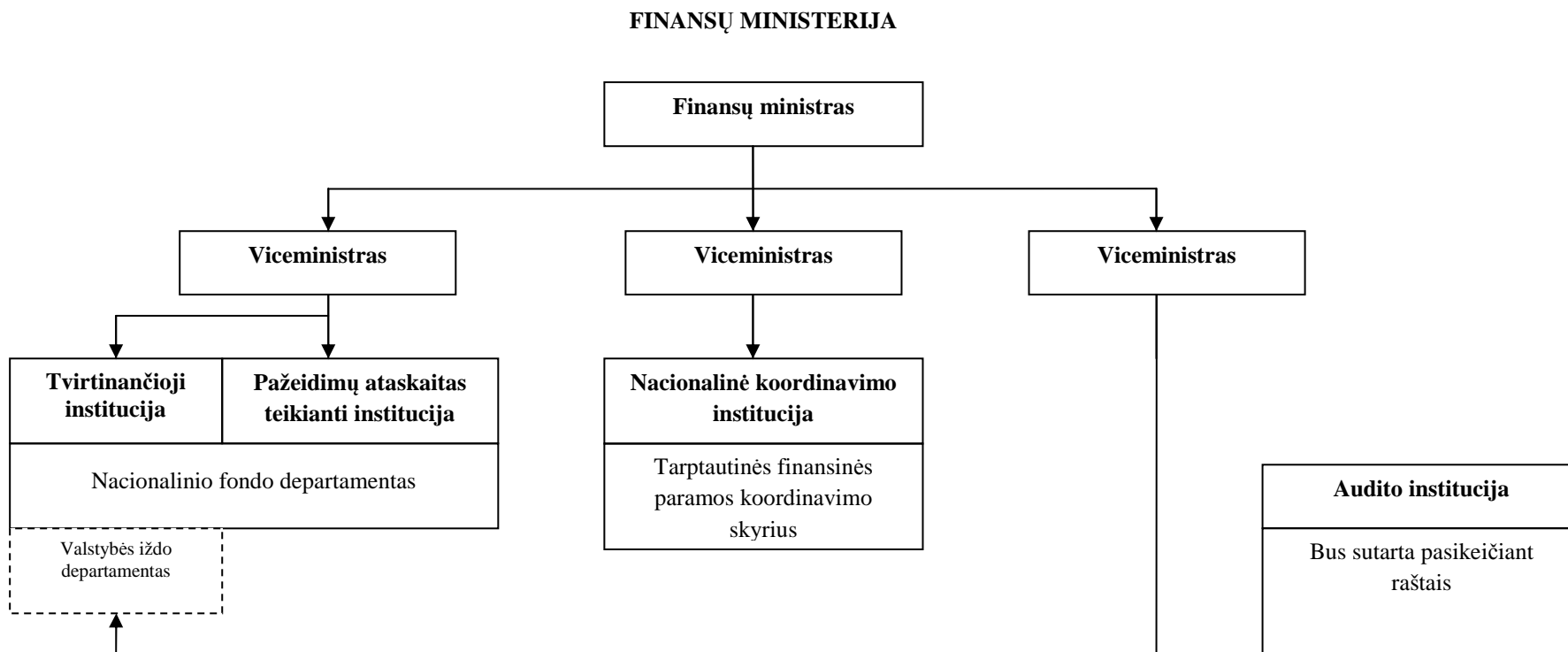
6. Centrinės projektų valdymo agentūros (toliau – CPVA) vaidmuo

Nacionalinė koordinavimo institucija paveda Centrinei projektų valdymo agentūrai tam tikras pareigas, kurios Reglamente nustatytos programos operatoriui. Toks pareigų pavidimas nurodomas programos susitarime, yra vienodas visoms atitinkamoms programoms ir išsamiai aprašomas programos įgyvendinimo sutartyje. Tokiais atvejais CPVA yra programos įgyvendinimo sutarties šalis. CPVA vaidmuo nedaro poveikio programos operatoriaus pareigoms, susijusioms su programos įgyvendinimo politiniais, strateginiais ir (arba) dvišaliais aspektais. Šios pastraipos nuostatos netaikomos programinei sričiai „Lėšos nevyriausybinėms organizacijoms“. CPVA patirtos su programos operatoriaus pareigų atlikimu susijusios išlaidos padengiamos iš atitinkamos programos rengimo ir valdymo lėšų, nurodytų Reglamento 7.9 straipsnio 1 dalies e punkte ir 7.10 straipsnyje, remiantis programos susitarimu.

7. Strateginė ataskaita

Remiantis Reglamento 2.2 straipsniu nacionalinė koordinavimo institucija kasmet FMK pateikia Strateginę 2009–2014 m. Norvegijos finansinio mechanizmo įgyvendinimo valstybėje, paramos gavėjoje, ataskaitą. Šalys siekia rengti metinius posėdžius kiekvienų metų balandžio mėnesį.

8. Organizacinės struktūros schema

Igyvendinimo schema

Remdamosi Susitarimo memorandumo 2 straipsnio 1 dalimi, šio Susitarimo memorandumo Šalys susitarė dėl šiame priede pateiktos įgyvendinimo schemos.

1. Įgyvendinimo schemos finansiniai parametrai

Lietuva	Norvegijos FM įnašas
Programinė sritis	
Žaliosios pramonės inovacijos	8 000 000 EUR
Visuotinis deramo darbo ir trišalio dialogo skatinimo fondas	456 000 EUR
Gebėjimų stiprinimas ir institucinis valstybės, paramos gavėjos, ir Norvegijos viešųjų institucijų, vietos ir regioninės valdžios bendradarbiavimas	8 000 000 EUR
Visuomenės sveikatai skirtos iniciatyvos	6 000 000 EUR
Šengeno bendradarbiavimas ir kova su tarptautiniu organizuotu nusikalstamumu, įskaitant prekybą žmonėmis ir klajojančias nusikalstamas gruputes	3 412 000 EUR
Teismų gebėjimų stiprinimas ir bendradarbiavimas	7 700 000 EUR
Pataisos, įskaitant bausmes be įkalinimo	7 700 000 EUR
Kitos skirtos lėšos	
Techninė parama valstybei, paramos gavėjai (1.9 straipsnis)	684 000 EUR
Lėšos, skirtos dvišaliams santykiams nacionaliniame lygmenyje (3.5 straipsnio 1 dalis)	228 000 EUR
Lietuvai skirtos grynosios lėšos	42 180 000 EUR

2. Ypatingi interesai

Norvegijos ir Lietuvos dvišaliai santykiai stiprinami siekiant skatinti ilgalaikį bendradarbiavimą, ypač toliau išvardytose programinėse srityse dalyvaujant donorų programos partneriams; santykiai taip pat stiprinami kitomis priemonėmis, pavyzdžiui, skatinant projektų lygmens partnerystę visose remiamose programinėse srityse.

Vertinant programų pasiūlymus bus atsižvelgiama į Europos Tarybos atitinkamus žmogaus teisių ir su valdymu susijusius standartus (prižiūrimus Europos komiteto prieš kankinimą, GRECO, GRETA ir kt.), įskaitant Europos žmogaus teisių konvenciją.

3. Įgyvendinimo schemos turinio parametrai

Toliau nurodytos programos bus parengtos ir Norvegijos užsienio reikalų ministerijai pritarus bus įgyvendinamos valstybėje, paramos gavėjoje.

A. Programinė sritis Nr. 21: Žaliosios pramonės inovacijos

<i>Programa</i>	Žaliosios pramonės inovacijos
<i>Programai skirtos lėšos</i>	8 000 000 EUR
<i>Programos operatorius</i>	Lietuvos Respublikos ūkio ministerija
<i>Donorų programos partneris</i>	Įmonė <i>Innovation Norway</i>

B. Programinė sritis Nr. 22: Visuotinis deramo darbo ir trišalio dialogo skatinimo fondas

<i>Programa</i>	Deramas darbas
<i>Programai skirtos lėšos</i>	456 000 EUR
<i>Programos operatorius</i>	Įmonė <i>Innovation Norway</i>

C. Programinė sritis Nr. 25: Gebėjimų stiprinimas ir institucinis valstybės, paramos gavėjos, ir Norvegijos viešųjų institucijų, vietos ir regioninės valdžios bendradarbiavimas

<i>Programa</i>	Gebėjimų stiprinimas ir institucinis valstybės, paramos gavėjos, ir Norvegijos viešųjų institucijų, vietos ir regioninės valdžios bendradarbiavimas
<i>Programai skirtos lėšos</i>	8 000 000 EUR
<i>Programos operatorius</i>	Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministerija
<i>Pagrindinis objektas</i>	1. Aktyvesnis ir glaudesnis Lietuvos ir Norvegijos savivaldybių ir regioninės valdžios institucijų bendradarbiavimas. <i>Donorų programos partneris:</i> Norvegijos vietos ir regioninės valdžios institucijų asociacija (KS) 2. Gebėjimų stiprinimas ir keitimasis patirtimi valstybės įmonių valdymo srityje <i>Donorų programos partneris:</i> bus paskirtas vėliau 3. Bendradarbiavimas klimato kaitos srityje sudarant apskaitos sistemą <i>Donorų programos partneris:</i> Norvegijos klimato ir taršos agentūra (KLIF) 4. Bendradarbiavimas ir gebėjimų stiprinimas smurto privačioje erdvėje ir smurto lyties pagrindu srityje <i>Donorų programos partneris:</i> bus paskirtas vėliau
<i>Ypatingi interesai</i>	Šalys taip pat apsvarstys galimybes finansuoti projektus kovos su korupcija priemonių srityje.

D. Programinė sritis Nr. 27: Visuomenės sveikatai skirtos iniciatyvos

<i>Programa</i>	Visuomenės sveikatai skirtos iniciatyvos
<i>Programai skirtos lėšos</i>	6 000 000 EUR
<i>Programos operatorius</i>	Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministerija
<i>Pagrindinis objektas</i>	Gebėjimų stiprinimas, informacijos apie sveikatą sistemos, sveikatos stebėjimas, jaunimo sveikatos centrų įrengimo gerinimas.

E. Programinė sritis Nr. 30: Šengeno bendradarbiavimas ir kova su tarptautiniu organizuotu nusikalstamumu, įskaitant prekybą žmonėmis ir klajojančias nusikalstamas grupuotes

<i>Programa</i>	Šengeno bendradarbiavimas ir kova su tarptautiniu organizuotu nusikalstamumu, įskaitant prekybą žmonėmis ir klajojančias nusikalstamas grupuotes
<i>Programai skirtos lėšos</i>	3 412 000 EUR
<i>Programos operatorius</i>	Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministerija
<i>Ypatingi interesai</i>	Programa taip pat apima paramą Lietuvos Respublikos muitinei.

F. Programinė sritis Nr. 31: Teismų gebėjimų stiprinimas ir bendradarbiavimas

<i>Programa</i>	Efektyvumas, kokybė ir skaidrumas Lietuvos teismuose
<i>Programai skirtos lėšos</i>	7 700 000 EUR
<i>Programos operatorius</i>	Nacionalinė teismų administracija
<i>Donorų programos partneris</i>	Norvegijos teismų administracija
<i>Pagrindinis objektas</i>	Gebėjimų stiprinimas, saugumo teismuose ir aukų teisių užtikrinimo gerinimas.

G. Programinė sritis Nr. 32: Pataisos, įskaitant bausmes be įkalinimo

<i>Programa</i>	Pataisos, įskaitant bausmes be įkalinimo
<i>Programai skirtos lėšos</i>	7 700 000 EUR
<i>Programos operatorius</i>	Lietuvos Respublikos teisingumo ministerija
<i>Donorų programos partneris</i>	Norvegijos pataisos tarnyba